

Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet

ЗОВО «Центр підтримки угорської культури»

90202 Beregszász, Széchenyi u. 59 B.

Tel./fax: + 380 3141 42815, e-mail: titkarsag@mekk.uz.ua, kmmi@swi.net.ua

Honlap: www.kmmi.org.ua

KMMI Hírlevél II. évfolyam, 12. (30.) szám. 2010.május 30.

EZ TÖRTÉNT 2010. MÁJUSÁBAN

Elismerések:

A Magyarok Kijevi Egyesülete az ukrainai magyarság érdekében kifejtett köztevékenysége elismerésül Etelköz-díjjal tüntette ki *Kincs Gábor* építészmérnököt, Beregszász alpolgármesterét, a KMSZF és a NVSZ elnökét, az UMDSZ alelnökét.

Ivan Kacsur, a megyei állami közigazgatás elnökhelyettese tartott avatóbeszédet. A mindenkori megyei vezetés mindig az intézmény mellett lesz, jelentette ki, majd elismerő oklevelet nyújtott át Lizanec Péter dékánnak és *Spenik Sándornak*, a fizika-matematika tanszék vezetőjének.

2010. május 1-2. Megyeszerte Anyák-napi rendezvényre került sor. A Beregszászi Kossuth Lajos Középiskola színvonalas rendezvényének a sok érdeklődő miatt idén is a városi művelődési ház adott otthont. A Beregvidéki Petőfi Sándor Nyugdíjas Egyesületben is méltatták az anyák napját. **Pirigyi Béla**, a Beregvidéki Magyar Kulturális Szövetség elnöke mondott köszöntő beszédet. A Bethlen Gábor Magyar Gimnázium egy diákcsoportja versekkel köszöntötték az idős embereket. Bátyúban is az UMDSZ támogatásával méltatták az édesanyákat. A község könyvtárában **Tuba Gizella** könyvtáros, valamint **Hidi Valéria**, az UMDSZ alapszervezetének elnöke köszöntötte a megjelenteket. A résztvevők áttekintést kaptak az ünnep történetéről, majd **dr. Deák Ferenc** egyetemi tanár méltatta meleg szavakkal az édesanyákat. **Bakos Kiss Károly és Lőrincz. P. Gabriella**, a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet munkatársai egy-egy szívhez szóló költeményt "ajándékoztak" az érintetteknek. Az Ung-vidéki Sislóci Dobó István Középiskolában az 1–6. osztályos nebulók és felkészítő tanáraik folytatták az elmúlt évek hagyományát. Palágykomorócon a helyi hagyományőrző társaság szervezésében került sor ünnepségre. Ennek keretében fellépett a Nefelejcs aszszonykórus, a társaság Szivárvány és Napsugár csoportjai, **Bilák Andrea** pedig énekeivel tette szebbé az ünnepet. Nagydobronyban az óvodában és az iskolában is ünnepséget szerveztek. Az utóbbi eseményen szép produkcióval lépett színpadra a helyi középiskola Hímes táncsoportja, az intézmény énekkara és színjátszó köre, valamint a Virág táncsoport. A kisdobronyi rendezvényen a helyi klub, valamint a gyermekművészeti iskola tanárai és növendékei nyújtottak színvonalas produkciót. Ugocsában, így Batáron **Gergely Teréz** könyvtáros és **Domokos Izabella** koreográfus felkészítésében az óvodások és az iskolások versekkel, dalokkal színesítették az ünnepet. **Sztojka Vanessza** népdalokkal, az Aranykalász táncgyűttes tagjai keringővel léptek a közönség elé. Fertősalmáson a helyi iskolások versekkel, dalokkal kedveskedtek. Tovább fokozta a hangulatot a Nagypaládi Művészeti Iskola, a Tiszapéterfalvai Művelődési Ház dzsessz-zenekara, a Kokas-banda,

valamint az ugyancsak Tiszapéterfalváról érkezett Stílus együttes produkciója. A rendezvény szervezője **Bíró Vencel**, az UMDSZ helyi szervezetének elnöke volt. Egyébként mind Batáron, mind Fertősalmáson az ünnepi műsor anyák napi bállal zárult. A munkácsi járási Dercenben elsőként **Máté Gyula** polgármester köszöntötte az érintetteket. Felléptek a művelődési ház Gyöngykaláris táncegyüttesének tagjai, a Derceni Művészeti Iskola növendékei.. Csongoron az óvoda és az iskola egyaránt ünnepi műsorral méltatta az anyák napját.

2010. május 6. Gáton lezajlott a IV. Kovács Vilmos-szavalóverseny a Gáti Kovács Vilmos Középiskolában az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ), a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI), a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (MÉKK) támogatásával.

2010. május 7. Beregszászban az Európa-Magyar Ház udvarán a kárpátaljai magyar nyelvű óvodák találkozója került sor a KAMOT JA szervezésében.

2010. május 7. Megtartották a Kárpátaljai Megye Tanács soros ülését, amelyen Kőszeghy Elemér, Dupka György, Medvigy István és Péter Csaba UMDSZ-UMDP képviselők vettek részt. A testület elfogadta és támogatta a képviselőcsoport beadványát, amelyben kérték az ország vezetőit, ne engedélyezzék menekülttáborok építését Kárpátalja területén, konkrétan a magyarlakta Dercen és Fornos közötti térségben.

2010. május 8. Beregszászban a Művészeti Iskolában megrendezték a Győry Dezső emlékének szentelt szavalóversenyt és irodalmi műsort az UMDSZ, KMMI szervezésében. A meghirdetett szavalóversenyen idén harminc jelentkező adott számot tehetségéről. **Kádár Rozália**, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) járási szervezetének elnöke üdvözlő szavait követően először a választott, majd a kötelező verseket hallgatta meg a zsűri. A grémium tagjai voltak **Weinrauch Katalin** író, költő, **Lőrincz P. Gabriella** és **Bakos Kiss Károly** költők. A versenyzők emléklapot és ajándékot kaptak. A dobogósok oklevélben részesültek, s indulhatnak a Vásárosnaményban sorra kerülő Váci Mihály szavalóversenyen.

2010. május 7–9. A Kolozsvárhoz melletti Tordaszentlászlón a Magyar Civil Szervezetek Erdélyi Szövetségének (MCSZESZ) szervezésében megrendezésre került a Kárpát-medencei Civil Egyeztető Fórum. Kezdeményezői: Társaság a Kárpát-medencei Magyarorsáért (Budapest). Magyar Civil Szervezetek Erdélyi Szövetsége (Kolozsvár), CSEMADOK (Kassa), Nyitott Távlatok Egyesület (Szabadka), Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (Ungvár). A Kárpátaljai Civil Egyeztető Fórumot **Dupka György** (MÉKK), **Zubánics László** (KMMI), **Fuchs Andrea** (KVK), **Kékesi Sándor** (KMOA) képviselte a tanácskozáson. A Kárpát-medencei Civil Együttműködési Fórum Közép- és Közép-Kelet-Európa magyar civil szervezetei közötti kapcsolattartási és érdekegyeztető fórum. A Fórumot 30 magyarországi, romániai, szlovákiai, szerbiai, ukrajnai magyar szervezet hozta létre azzal a céllal, hogy a civil szféra meg tudjon felelni változó korunk kihívásainak, illetve betöltse a kisebbségi helyzetben rá háruló közszolgálati feladatokat. A Fórum nyitott a belépni kívánó szervezetek számára. A Fórum alapító tagjai megállapodtak azon célkitűzésekben, amelyeket működésük során alapvetően fontosnak tekintenek. Az alakuló ülés résztvevői szükségesnek ítélik a kisebbségi civil együttműködés céljainak és gyakorlatának jelen helyzetben történő újragondolását, ezen belül a határon túli közösségeket érintő támogatáspolitikai prioritásainak, céljainak, eszközeinek és hatékonyságának alapos vizsgálatát.

2010. május 8. A Magyarok Kijevi Egyesülete (elnöke: **Vass Tibor**) felkarolta vitéz Pocsai Vincze református lelkész kezdeményezését, hogy Kijevben ökumenikus templom létesüljön az itteni református gyülekezet (gondnoka: Petneházy Gyula) és a római katolikus magyar közösség részére, nemes ügyük megvalósításához támogatókat keresnek.

2010. május 10. A beregszászi járási Nagymuzsaly szomszédságában lévő turistatelepen tartotta soros ülését az Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács (UMNT), az Ukrajnai

Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) döntéshozó fóruma. A testület munkájában részt vett **Bacska József**, Magyarország beregszászi főkonzulja. **Zubánics László**, az UMNT elnökének köszöntő szavai, a napirend és az ügyrend jóváhagyása után **Gajdos István**, az országos demokrata szövetség elnöke tartott helyzetjelentést. Gajdos István külön szólt a magyar–magyar kapcsolatrendszeréről. Mint elmondta, a 19. életévébe lépett Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség kiállt és kiáll az előremutató, az egész magyar nemzet, ezen belül az ukrajnai magyarság érdekeit és javát szolgáló döntések mellett. Ezért is támogatják a kettős állampolgárság megadását, hiszen az elsősorban közösségünk számára jelent kitörési pontokat. Az Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács kitzúzte a szövetség vezetése által megvalósítandó feladatok körét is. A tájékoztatók jóváhagyása és megvitatása után sor került az UMNT tisztújítására. A 2010–2014-es időszakra a szövetségi és a képviselői testületek tagjai egyhangúlag **Zubánics Lászlónak** szavaztak bizalmat. A megválasztott régi-új elnök javaslatára a nemzeti tanács alelnökeivé **Zán-Schramm Ibolyát** (Kárpátalja) és **Kárász Magdolnát** (Ukrajna) választották. Az UMDSZ alapszabályzatának megfelelően a nemzeti tanács kitzúzte az országos szövetség tisztújító közgyűlésének időpontját – 2010. szeptember 17. –, illetve jóváhagyta a fórum delegátusainak kvótáit is. Döntés született több szervezési kérdésben is, majd a jelenlévők jóváhagyták az Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács ülésének zárónyilatkozatát.

2010. május 12., Tovább bővült az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Kara, ahol hét helyiséget adtak át, melyeket a magyar történelem és európai integrációs tanszék, illetve a fizika-matematika tanszék használ majd. A jelenlegi diáklétszám 300 fő. Május folyamán elkészülnek a kiszolgáló helyiségek is. Az ünnepélyes szalagátvágást. Jelen voltak az UNE vezetői, a kárpátaljai magyar közélet jeles személyiségei, valamint a magyar Miniszterelnöki Hivatal (MeH) és a megyei állami közigazgatás egy-egy magas rangú vezetője. *Lizanec Péter* dékán üdvözlő szavait követően *Mikola Veges* rektor, *Dr. Szébenyi-Brindza Zoltán*, a MeH Nemzetpolitikai Főosztályának osztályvezetője, *Gajdos István*, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke, *Ivan Kacsur*, a megyei állami közigazgatás elnökhelyettese *Halina Horohovszka*, az ukrán külügyminisztérium kárpátaljai képviselője tartott avatóbeszédet. A következő szárnyrész rendbehozatalát és felszerelését, illetve annak a két szintnek az összekötését, amelyen a magyar kar működik, az egyetem vezetése vállalta magára, jelentette be *Zubánics László*, a Kárpátaljai Magyar Oktatásért Alapítvány (KMOA) elnöke, a projekt főkoordinátora. A magyar kart jelenleg a Miniszterelnöki Hivatal támogatja. Nemzeti jelentőségű intézményként évente összességében 8 millió forintot irányoztak elő, s részesedett a Szülőföld Alap pályázataiból is. Az elmúlt öt évben a kar létrehozására, kialakítására, felszerelésére összesen mintegy száz-, azaz évente átlagosan húszmillió forintot fordítottak. A tanárok fizetését, a hallgatók ösztöndíját, a kar működtetését és egyéb kiadásokat természetesen – mivel állami intézményről van szó – az ukrán költségvetésből finanszírozzák.

2010. május 14. Tiszabökény, Péterfalva, Bene után Kisdobronyban, Guton és Dercenben is átadásra kerültek a címeres, kétnyelvű település köszöntő táblák, amely a Szülőföld Alap által támogatott KHÖT-projekt keretében készült **Molnár Zsolt** címerfestő és **Fuchs Miklós** lakatos közös kivitelezésben.

2010. május 13. A Kárpátaljai Nemzetiségek Ligája megtartotta a soros ülését az ungvári Nmezetiségek Kulturális Központjában. A MÉKK-et **Dupka György** elnök, és **Dupka Nándor** irodavezető képviselte.

2010. május 14. Krími Autonóm Köztársasághoz tartozó Szimferopolban Krími Magyar Napok megrendezésére került sor. Ennek keretében a Szimferopoli Művészeti Múzeumban **Magyar Ari** budapesti művész nő egyéni kiállítását Bársony András, a Magyarország ukrajnai nagykövete nyitotta meg.

2010. május 15. A benei Faluházban „A Kráter a Kárpátaljáért!” program keretében író-olvasó találkozóra, könyvbemutatóra került sor **Turcsány Péter** író és kiadóvezető szervezésében. A rendezvényen előadást tartott **Vári Fábián László** költő, az Együtt szerkesztőbizottságának elnöke is.

2010. május 15. Krími Autonóm Köztársasági Jaltában **Bársony András** Magyarország ukrajnai nagykövete nyitotta meg az "Európa kultúra fővárosai" című fényképkiállítást. A kulturális napokat a Krími Magyar Társaság a Krími Autonóm Köztársaság Miniszterelnöki Tanácsa Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága, a Magyar Köztársaság Nagykövetség és a Szimferopoli Magyar Tiszteletbeli Konzulátus támogatásával szervezte. Program koordinátora **Gladkykh Nadiya**, Krími Magyar Társaság elnöke volt.

Május 15–16. Eger. Hálózat létrehozása a természet- és „társadalombarát Kárpát-medencéért”. Szakmai szervezetek fóruma a Karpatikum Alapítvány szervezésében. A MÉKK-et Dupka György, Zubánics László, Fuchs Andrea, Szabó Tibor képviselte.

2010. május folyamán. Megjelent az Együtt c. irodalmi, művészeti és kulturális folyóirat 2010/1 száma a MÉKK kiadásában, a Kárpátokon innen és túl c. kortárs ukrán írók prózagyűjteménye a Magyar Újságírók Kárpátaljai Szövetsége gondozásában. Mindkét kiadvány megjelentetését a Szülőföld Alap támogatta.

Összeállította: Dupka György és Zubánics László

Folyamatos rendezvények, tennivalók:

Folyamatos tennivalók. Közgyűjteményi állománygyarapítás, ukrajnai magyar nyomtatott hungarikumok, hanganyagok gyűjtése, feldolgozása. Közművelődési rendezvények szervezése, koordinálása, szakmai tanácsadás, adatbázis gondozás. Kisebbségkutató programok koordinálása KMMI-füzetek kiadása. Képzőművészeti kiállítás. Fotókiállítás Könyv- és sajtókiállítás. Együtt c. irodalmi, művészeti és kulturális folyóirat kiadása. Kárpátaljai Magyar Krónika kiadása. Honlap (www.kmmi.org.ua) gondozás, frissítés, adatfeltöltés. Ön a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége hírlevelét olvassa.

A hírlevél irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat, s bármely tag felvetetheti mások címét.